

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра туризму та готельного господарства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,

проф. Гаврилюк С. В. _____

Протокол № __ від _____ 2017 р.

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

Країнознавство

підготовки бакалавра

спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа

освітньої програми Готельно-ресторанна справа

підготовки бакалавра

спеціальності 242 Туризм

освітньої програми Туризм

Програма навчальної дисципліни „Країнознавство” підготовки бакалавра, галузі знань *24 Сфера обслуговування*, спеціальності *242 Туризм*, за освітньою програмою *Туризм* та підготовки бакалавра, галузі знань *24 Сфера обслуговування*, спеціальності *241 Готельно-ресторанна справа* за освітньою програмою *Готельно-ресторанна справа*

Розробник: кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму та готельного господарства Терещук О.С.

Рецензент: кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії Слащук А. М.

Програма навчальної дисципліни
затверджена на засіданні кафедри туризму та готельного господарства
протокол № _____ від _____ 2017 р.

Завідувач кафедри: _____ д.геогр.н., проф. Ільїн Л.В.

Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною комісією географічного факультету
протокол № 1 від 13 вересня 2017 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету _____ к.геогр.н., доц. Поручинський В.І.
_____

Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 10	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа Освітня програма: Готельно-ресторанна справа	Нормативна
Модулів 4		Рік підготовки – 1
Змістових модулів – 6		Семестр – 1, 2
ІНДЗ: є		Лекції – 70 год.
Загальна кількість годин – 300	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм Освітня програма: Туризм	Практичні – 70 год.
Тижневих годин: аудиторних – 4	Бакалавр	Самостійна робота – 142 год.
		Консультації – 18 год.
		Форма контролю: 1 семестр - залік 2 семестр - іспит

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Країнознавство - це наука і навчальна дисципліна, сукупність міжгалузевих наукових досліджень, які комплексно вивчають країни і регіони світу, систематизують й узагальнюють дані про їхню природу, склад населення, внутрішні просторові відмінності, геопросторові особливості, культуру, господарство, суспільно-політичну організацію та зовнішні відносини.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система наукових знань про країни та регіони світу, які діють як єдине ціле на світовій політичній арені; про політичну, правову, соціальну, економічну та інші системи країн; про проблеми розвитку окремих країн і регіонів світу; про різні аспекти історії, культури, релігії, демографії, господарства, зовнішньої політики сучасних держав світу.

Мета навчальної дисципліни „Країнознавство” викладання навчальної дисципліни є: надати загальні уявлення про просторово-територіальну організацію держав світу, міжнародні організації глобального рівня та взаємовідносини України з ними на сучасному етапі розвитку; формувати у студентів комплексний підхід до вивчення країн і регіонів Європи, Азії, Африки та Латинської Америки, уявлення про цивілізаційний вимір вивчення країн і регіонів світу.

Основним завданням дисципліни „Країнознавства” є: формувати вміння самостійного аналізу геополітичних, природно-кліматичних, етнодемографічних, культурно-цивілізаційних, історичних, суспільно-географічних, економічних та політико-правових особливостей розвитку країн і регіонів світу

Згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційної програми студенти повинні **знати:**

- критерії класифікації країн і регіонів світу;
- головні фактори, що впливають на рівень розвитку економіки держави;
- основні етапи історії розвитку країн і регіонів світу;
- основні елементи соціально-економічної карти світу;
- основні елементи політико-правової карти світу;

вміти :

- визначати особливості економічного розвитку країни чи регіону світу;
- оцінювати геополітичне становище країни чи регіону у світі;
- характеризувати елементи політичної та правової системи країн і регіонів світу;
- аналізувати взаємозв'язок економічних, політико-правових і культурних факторів у розвитку держав і регіонів світу.

Міждисциплінарні зв'язки: теоретичним і практичним підґрунтям навчальної дисципліни „Країнознавство” є заняття таких курсів і дисциплін «Туристичне країнознавство», «Міжнародний туризм», «Географія туризму», «Міжнародний туристичний бізнес».

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 300 годин / 10 кредитів ECTS.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Протягом вивчення дисципліни «Країнознавство» у бакалаврів повинні сформуватися такі компетентності:

Загальні:

- здатність учитися, здобувати нові знання, уміння;
- здатність вирішувати проблеми у професійній діяльності на основі абстрактного мислення, аналізу, синтезу та прогнозу;
- здатність до пошуку, обробки і аналізу інформації з різних джерел, що необхідна для розв'язування наукових і професійних завдань;

Спеціальні (фахові)

- знати місце країнознавства в системі географічних наук та його зв'язки з іншими науками, закономірності й принципи країнознавства, форми правління та адміністративно-територіальний устрій держав світу, головні міжнародні організації світу, типологію країн світу, загальні засади районування світу;

- характеризувати основні етапи формування політичної карти світу, регіональний поділ світу, категорії географічного положення, особливості розвитку господарства регіонів та окремих країн світу, перспективи їх розвитку;

- аналізувати роль і місце у світовому господарстві країн світу, характерні риси і структуру господарства окремих країн світу, сучасний стан взаємовідносин України з основними міжнародними організаціями та ключовими світовими державами;

- складати порівняльні характеристики країн за певними ознаками.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 3

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Тема	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Консультації
Змістовий модуль I. Теоретичні основи країнознавства					
Тема 1. Вступ. Об'єкт, предмет, завдання «Країнознавство»	2	2	-	-	-
Тема 2. Політична карта світу. Основні етапи її формування	11	2	4	4	1
Тема 3. Держава як об'єкт країнознавчих досліджень	11	2	4	4	1
Змістовий модуль II. Політична організація світового суспільства					
Тема 1. Міжнародні політичні та економічні інтеграційні утворення та їх роль у світовій спільноті	14	2	2	10	
Тема 2. Просторово-територіальна організація держав світу	8	2	2	4	
Тема 3. Класифікація та районування країн світу	10	2	2	6	
Тема 4. Країни у світовому політичному просторі	6	2	2	2	
Змістовий модуль III. Країнознавча характеристика країн Європи					
Тема 1. Скандинавські країни	10	2	2	6	-
Тема 2. Країни Бенілюксу	11	2	2	6	1
Тема 3. Німеччина	11	2	2	6	1
Тема 4. Великобританія	10	2	2	6	
Тема 5. Франція	10	2	2	6	
Тема 6. Малі країни Західної Європи	8	2	2	4	
Тема 7. Країни Східної Європи	8	2	2	4	
Тема 8. Росія	8	2	2	4	
Змістовий модуль IV. Країнознавча характеристика країн Американського регіону					
Тема 1. США	10	2	2	4	-
Тема 2. Канада	10	2	2	4	-
Тема 3. Мексика - земля ацтеків і майя. Куба – соціалістична республіка в Америці.	8	2	2	4	-
Тема 4. Країни Центральної Америки та Карибського басейну.	9	2	2	4	1

Тема 5. Країни Південної Америки	16	2	4	10	
Змістовий модуль V. Країнознавча характеристика країн Азійського регіону					
Тема 1. Японія	9	2	2	4	1
Тема 2. Країни Перської затоки	9	2	2	4	1
Тема 3. Країни Близького Сходу	20	4	4	12	
Тема 4. Країни Південно-Східної Азії	12	2	4	6	
Тема 5. Країн Південної Азії	12	4	2	6	
Тема 6. Країни Східної Азії	12	4	2	6	
Змістовий модуль VI. Країнознавча характеристика країн Африканського регіону					
Тема 1. ПАР	10	2	2	6	
Тема 1. Країни Північної Африки	12	4	2	6	
Тема 2. Країни Західної Африки	9	2	2	4	1
Тема 3. Країни Центральної Африки	9	2	2	4	1
Тема 4. Країни Південної Африки	9	2	2	4	1
Всього	300	70	70	142	10

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу.
Перевірка здійснюється під час тестового контролю і оцінюється відповідною кількістю балів.
2. Підготовка до занять, виконання практичних робіт та самостійних завдань.
Перевірка здійснюється під час виконання практичних занять. Якість, кількість і терміни виконання враховуються при виставленні поточної оцінки за відповідний змістовий модуль.
3. Систематизація вивченого матеріалу перед з іспитом.
Перевірка здійснюється під час іспиту.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Завдання: Упродовж семестру вивчення дисципліни студенти повинні виконати розрахунково-графічну роботу (РГР). Тематики для роботи видаються студентам протягом 1–2 тижня семестру. Подання викладачу на перевірку виконаної роботи – останній перед заліковим тижнем.

Як РГР студенту може бути зарахована участь із особистою науковою доповіддю за проблематикою дисципліни на конференції чи семінарі (за умовою публікації матеріалів доповіді).

Студент відповідно до варіанта теми повинен підготувати пояснювально-інформаційний (5–10 сторінок тексту) та розрахунково-графічний матеріал (власно розроблений картографічний, статистичний, табличний матеріал) щодо своєї теми із списком використаних інформаційних джерел.

Під час оцінювання роботи береться до уваги структурованість викладання змісту роботи, правильність проведених розрахунків та розробки картографічного матеріалу, самостійність у вирішенні проблематики, власні форми систематизації та представлення інформації, дотримання загальних правил оформлення наукових робіт.

Перелік тем для розрахунково-графічної роботи (РГР):

1. Географія поширення сепаратизму в світі: кількісний та якісний аналіз.
2. Миротворчі операції ООН із розрішення збройних конфліктів у світі: географія, статистичні показники діяльності.
3. Кореляційний аналіз залежності між забезпеченістю природними ресурсами територій та наявністю вогнищ регіональних збройних конфліктів.
4. Розробка та розрахунок показника ступеня дезінтегрованості держав.
5. Порівняльний картометричний аналіз та характеристика самопроголошених держав на пострадянському просторі.
6. Картографічне відображення національно-етнічних проблем та протиріч у Пів-денно-Східній Європі.
7. Картографування процесів «балканізації» регіону світу (на вибір).
8. Картометрична характеристика країн «ісламського світу».
9. Каталогізація та картографування сучасних колоніальних і залежних країн світу.
10. Статистико-картографічна порівняльна характеристика монархічних форм устрою різних країн.
11. Статистично-топологічні порівняння невизнаних й самопроголошених країн.
12. Картографічне відображення міжнаціональних й етнотериторіальних конфліктів у СНД (1991–2017).
13. Картографічне відображення територіальних претензій держав світу в полярних регіонах планети.
14. Укладання переліку міжнародних річок, потоків і каналів; з'ясування особливостей їхнього функціонування.
15. Каталог політико-географічних акронімів сучасної політичної карти світу.
16. Порівняння статистико-економічних показників розвитку залежних країн і територій.
17. Порівняння статистико-економічних показників розвитку самопроголошених і де-факто існуючих країн і територій.

18. Розрахунок та аналіз показника дрібності АТП країн Європи.
19. Картометричне порівняння підходів до територіального розмежування морського простору.
20. Картографічне відображення прогнозів розвитку політичної карти регіону світу в ХХІ ст.
21. Порівняльний аналіз рисунку міждержавних кордонів в Африці та Європі.
22. Типологія держав світу за наявністю виходу до моря: кількісно-картометричний аналіз.
23. Кількісні параметри сусідства держав світу регіону (на вибір).
24. Розрахунок міри форми державної території країн регіону світу (на вибір).
25. Каталогізація та картографування державних територій світу з особливим політичним режимом.
26. Картографічно-статистичні порівняння 20 найменших країн світу.
27. Картографічно-статистичні порівняння 20 найбільших країн світу.
28. Порівняння країн Європи за показником ієрархічності одиниць АТП.
29. Типологія держав світу за формами правління: кількісно-картометричний аналіз.
30. Типологія держав світу за формами державного устрою: кількісно-картометричний аналіз.
31. Типологія держав світу за типом політичного режиму: кількісно-картометричний аналіз.
32. Типологія держав світу за ідеологічною орієнтацією: кількісно-картометричний аналіз.
33. Типологія держав світу за державно-правовим режимом.
34. Типологія монархій світу за системою престолонаслідування: кількісно-картометричний аналіз.
35. Типологія держав світу за величиною території: кількісно-картометричний аналіз.
36. Типологія федеративних держав світу за типом утворення: кількісно-картометричний аналіз.
37. Типологія держав світу за господарською спеціалізацією в міжнародному гео-графічному поділі праці: кількісно-картометричний аналіз.
38. Типологія столиць держав світу за показником ексцентриситету.
39. Картографічний та кількісно-статистичний аналіз хроніки перенесення столиць.
40. Картографічний та кількісний аналіз територіального розвитку ООН.
41. Картографічний та кількісний аналіз територіального розвитку ЄС.
42. Картографічний та кількісний аналіз територіального розвитку НАТО.
43. Картографічний та кількісний аналіз територіального розвитку АСЄАН.
44. Картографічно-кількісний аналіз формування сучасної політичної карти Африки.

45. Картографічно-кількісний аналіз формування сучасної політичної карти Східної та Центральної Європи.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт; оцінка за виконання і захист ІНДЗ; оцінка за виконання самостійної роботи.

Розподіл балів та критерії оцінювання (1 семестр)

Оцінювання практичних робіт враховує наявність письмової доповіді на питання й рівень компетентності у ньому. Оцінювання здійснюється за 2-бальною шкалою (1 бал – достатній, 2 бали – високий рівень компетенції у питаннях). Максимальна кількість балів за 18 тем практичних занять становить 40.

Оцінка ІНДЗ складає 7 балів за шкалою ECTS. З них 2 балів відводиться на оцінку за дотримання вимог до оформлення роботи; 2 бали відводиться за вчасну здачу роботи (2 бали – робота здана у передбачений термін, 0 балів – робота нездана у передбачений термін); 3 балів – на оцінку змісту роботи та рівня знань студента при її захисті.

Оцінка за виконання самостійної роботи (3 балів) – оцінка рівня знань, здобутих студентом при опрацюванні номенклатури з курсу „Країнознавство”, винесеної на самостійне опрацювання.

Результати модульного контролю:

- оцінка за виконання контрольної роботи (тести) змістового модуля 1;
- оцінка за виконання контрольної роботи (тести) змістового модуля 2;
- оцінка за виконання контрольної роботи (тести) змістового модуля 3.

Контрольна робота (тести) кожного змістового модуля оцінюється в 20 балів (10 тестових завдань по 1 балу і 5 тестових завдань по 2 бали).

Підсумкова оцінка складається з поточної модульної оцінки (максимум – 40 балів) і контрольної модульної оцінки (максимум – 60 балів). Якщо у підсумку виконання всіх видів навчальної роботи з даної дисципліни студент набирає не менше 75 балів, то вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає іспит. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань.

Оцінювання (за 1-й семестр)

Поточний контроль (мах = 40 балів)																Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна сума балів				
М 1												М 2	М 3	Модуль 4									
ЗМ 1				ЗМ 2				ЗМ 3				ІНДЗ	С Р	М КР 1	МКР 2	МКР 3							
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T						T	T		T	T		
1	2	1	2	1	1	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	7	3	20	15	25	100

М – модуль, ЗМ – змістовий модуль, Т – тема,
ІНДЗ – індивідуальне науково-дослідне завдання, С Р – самостійна робота.

Таблиця 6

Шкала оцінювання для заліку (1-й семестр)

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Для заліку
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Розподіл балів та критерії оцінювання (2 семестр)

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів поточного контролю і модульного контролю знань.

Результати поточного контролю:

- оцінки за підготовку до практичних занять;
- оцінка за виконання індивідуального завдання.

Оцінювання підготовки до практичного заняття враховує наявність письмової доповіді на питання й рівень компетентності у ньому. Оцінювання здійснюється за наступною шкалою: (2-4 бали). Максимальна кількість балів за

17 практичних робіт становить 32 бали.

Оцінка індивідуального завдання складає 4 балів.

Результати модульного контролю:

- оцінка за виконання контрольної роботи змістового модуля 1;
- оцінка за виконання контрольної роботи змістового модуля 2;
- оцінка за виконання контрольної роботи змістового модуля 3.

Підсумкова оцінка складається з поточної модульної оцінки (максимум – 40 балів) і контрольної модульної оцінки (максимум – 60 балів).

Підсумкова оцінка складається з поточної модульної оцінки (максимум – 40 балів) і контрольної модульної оцінки (максимум – 60 балів). Якщо у підсумку виконання усіх видів навчальної роботи з даної дисципліни студент набирає не менше 75 балів, то вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає екзамен. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань.

Таблиця 7

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

(за 2-й семестр)

Поточний контроль (мах = 40 балів)																Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1															Модуль 2	Модуль 3			
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3					ІНДЗ	МК Р 1	МКР 2	МКР 3	
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т		18	22	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4			

Шкала оцінювання для екзамену (2-й семестр)

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Алисов Н. В. Экономическая и социальная география мира (общий обзор): учебник / Н. В. Алисов, Б. С. Хорев. - М.: Гардарики, 2001. - 704 с.
2. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів / В. В. Безуглий. - К.: ВЦ «Академія», 2005. - 704 с.
3. Безуглий В. В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: посіб. / В. В. Безуглий, С. В. Козинець. - К.: Видавничий центр «Академія», 2003. - 688 с.
4. Білорус О. Г. Глобальні трансформації і стратегії розвитку / О. Г. Білорус, Д. Г. Лук'яненко та ін. - К., 1998. - 416 с.
5. Будз М. Д. Короткий довідник з комплексного країнознавства (методика країнознавчих досліджень, основні поняття та визначення, критерії, персоналії) / М. Д. Будз, М. Р. Постоловський, С. С. Троян. - К: КІСУ, 2000. - 120 с.
6. Вацеба В. Я. Туристичне країнознавство: Конспект лекцій / В. Я. Вацеба. - Чернівці: Рута, 2003. - 32 с.
7. Географія. Практичний довідник / О. Є. Шматько, А. М. Байназаров, О. В. Яковчук, М. Ю. Височин. - Харків: ФОП Співак Т. К., 2010. - 426 с.
8. Гілецький И. Р. Економічна і соціально географія: посіб. для абітурієнтів / И. Р. Гілецький, Р. Р. Сливка, М. М. Богович; за ред. Й. Р. Гілецького. - Львів: ВНТЛ-Класика, 2005. - 400 с.
9. Гладкий Ю. Н. Регионоведение: Учебн. / Ю. Н. Гладкий, А. И. Чистобаев. - М.: Гардарики, 2002. - 382 с.
10. Голиков А. П. Вступ до економічної і соціальної географії: підруч. / А. П. Голиков, Я. Б. Олійник, А. В. Степаненко. - К.: Либідь, 1996. - 320 с.

11. Гринин Л. Е. Глобализация и модели трансформации суверенности в западных и незападных странах / Л. Е. Гринин // Социоестественная история. - Вып. XXXII. - С. 55-88.
12. Дахно І.І. Країни світу: Енциклоп. дов. /І.І. Дахно. - К.: Мапа, 2004. - 606 с.
13. Дахно І.І. Міжнародна торгівля /І.І. Дахно. - К.: МАУП, 2004. - 309 с.
14. Дейнека А. Г. Страноведение: Общая часть: учеб. / А. Г. Дейнека. - Х.: Бизнес- Информ, 2000. - 252 с.
15. Дністрянський М. С. Україна в політико-географічному вимірі / М. С. Дністрянський. -Л.: ЛНУ, 2000. - 310 с.
16. Дубович І. А. Країнознавчий словник-довідник / І. А. Дубович. - Л.: Ліга-прес, 2005. - 819 с.
17. Економічна і соціальна географія світу: навч. посіб. / За ред. С. П. Кузика. - Львів: Світ, 2002. - 672 с.
18. Ігнетьєв П. М. Країнознавство. Країни Азії: навч. посіб. / П. М. Ігнетьєв. - Чернівці: Книги ХХІ, 2004. - 384 с.
19. Камінський А. Вступ до міжнародних відносин: Курс лекцій / Анатоль Камінський. - Львів: Світ, 1995. - 144 с.
20. Кандиба Ю. І. Політична географія з основами геополітики: Навч.-метод. комплекс / Ю. І. Кандиба, І.І. Кучер. - Харків, 2010. - 100 с.
21. Колодій А. Ф. Нація як суб'єкт політики / А. Ф. Колодій. - Львів: Кальварія, 1997. - 55 с.
22. Країнознавство: навч. посіб.: У 4-х ч. / Укл. Н. Н. Анінко. - Чернівці: ЧНУ, 2009. - Ч. І. - 48 с.
23. Країнознавство: навч. посіб.: У 4-х ч. / Укл.: Н. Н. Анінко. - Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. - Ч. 2. - 76 с.
24. Країнознавство: теорія та практика: підруч. / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 528 с.
25. Кузик С. Економічна і соціальна географія Америки / С. Кузик, М. Книш. - Л.: ЛНУ, 1999. - 299 с.
26. Кузьмін О. Є. економіка зарубіжних країн: навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, Л. І. Чорнобай, А. О. Босак, М. В. Кізло. - Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2010. - 408 с.
27. Кукулка Е. Проблемы теории международных отношений / Кукулка Е.; пер. с пол. - М.: Прогресс, 1980. - 320 с.
28. Мадцісон В.В. Політологія міжнародних відносин / В.В. Мадцісон, В.А. Шахов. - К., 1997. - 174 с.
29. Мала енциклопедія етнодержавознавства / НАНУ. Ін-т держави і права ім. В. Корецького; редкол.: Ю. І. Римаренко (відп. ред.) [та ін.]. - К: Довіра, Генеза, 1996. - 942 с.
30. Мальський М.З. Теорія міжнародних відносин: підруч. - 2-ге вид., доп. та випр. / М.З. Мальський, М.М. Мацях. - К.: Кобза, 2003. - 528 с.
31. Масляк П. О. Економічна і соціальна географія світу / П. О. Масляк, І.І. Дахно. - К.: Вежа, 2004. - 279 с.

32. Масляк П. О. Країнознавство: підруч. / П. О. Масляк. - 2-ге вид., випр. - К.: Знання, 2008. - 292 с. - (Вища освіта ХХІ століття).
33. Масляк Я. О. Словник-довідник учня з економічної і соціальної географії світу / Я. О. Масляк, Я. Б. Олійник, А. В. Степаненко. - К.: Лібра, 1996. - 397 с.
34. Машбиц Я. Г. Комплексное страноведение / Я. Г. Машбиц. - Смоленск: Изд-во СГУ, 1998. - 238 с.
35. Мировая политика и международна отношения: учеб. пособ. / [Под ред. С. А. Ланцова, В. А. Ачкасова]. - СПб.: Питер, 2008. - 448 с. - (Серия «Учебное пособие»).
36. Мироненко Н. С. Страноведение: Теория и методы / Н. С. Мироненко. - М.: Аспект-Пресс, 2001. - 268 с.
37. Міжнародна торгівля / А. Л. Румянцев, А. І. Башинська, І. М. Корнілова, Ю. О. Коваленко. - К.: ЦНЛ, 2004. - 374 с.
38. Основи теорії міжнародних відносин: навч. посіб. - Львів: Академія сухопутних військ, 2010. - 240 с.
39. Политический атлас современности: Опыт многомерного статистического анализа политических систем современных государств / За ред. А. Ю. Мельвиля. - М., 2007. - 258 с.
40. Політологічний енциклопедичний словник / Упоряд. В. П. Горбатенко; За ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. - 2-е вид., доп. і перероб. - К.: Генеза, 2004. - 736 с.
41. Політологія. Кн. перша: Політика і суспільство. Кн. друга: Держава і політика / А. Колодій, Л. Климанська, Я. Космина, В. Харченко. - 2-ге вид., перероб. та доп. - К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. - 664 с.
42. Політологія: навч. посіб. / М. П. Гетьманчук, В. К. Грищук, Я. Б. Турчин та ін. - К.: Знання, 2011.- 415 с.
43. Політологія: навч. посіб. / За ред. М. П. Гетьманчука. - Львів, 2010. - 232 с.
44. Поповкін В. Н. Регіонально-цілісний підхід в економіці / В. Н. Поповкін. - К.: Наук, думка, 1993. - 210 с.
45. Прибиткова І. М. Основи демографії: посіб. для студентів гуманіст, та сусп. факультетів вищих навч. закладів / І. М. Прибиткова. - К.: Артк, 1995. - 256 с.
46. Ровенчак І.І. Географія культури: проблеми теорії, методології та методики дослідження: моногр. / І.І. Ровенчак. - Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. - 240 с.
47. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка: підруч. / За ред. В. В. Ковалевського, О. Л. Михайлюк, В. Ф. Семенова. - 6-те вид., випр. - К.: Знання, 2004. -350 с.
48. Романюк А. С. Історія західних політичних вчень: Політичні доктрини ХХ - початку ХХ ст.: навч. посіб. / А. С. Романюк. - К.: Знання, 2011. - 255 с.
49. Сапожникова Е. Н. Страноведение: Теория и методика туристского изучения стран: учеб. пос. для студ. высш. учеб. заведений / Елена

- Николаевна Сапожникова. - 2-е изд., испр. - М.: Издательский центр «Академия», 2004. - 240 с.
50. Скоропад І. С. Країнознавство. Систематизація країн світу: Текст лекції і завдання для практичних і семінарських занять, самостійної, індивідуальної та дослідницької роботи студентів 6.030403 «Міжнародні економічні відносини», 6.050108 «Маркетинг», 6.050302 «Товарознавство та експертиза в митній справі» / І. С. Скоропад. - Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2006. - 32 с.
  51. Скоропад І. С. Країнознавство: навч. посіб. / І. С. Скоропад. - Укоопспілка, Львівська комерційна академія, 2006. - 355 с.
  52. Скоропад І. С. Країнознавство: навч. посіб. в тестах / І. С. Скоропад. - Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2006. - 214 с.
  53. Соколенко С. І. Глобалізація і економіка України / С. І. Соколенко. - К.: Логос, 1999. - 566 с.
  54. Стасюк І. М. Конспект лекцій з дисципліни «Країнознавство» для студентів напряму «Міжнародні відносини» / І. М. Стасюк. - Львів: Нац. ун-т «Львівська політехніка», 2005. - 122 с.
  55. Теоретичні основи країнознавства: підруч. / Н. В. Антонюк, М. П. Мальська, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. - К.: Знання, 2011. - 326 с. - (Факультету міжнародних відносин Львівського нац. ун-ту імені Івана Франка - 20 років).
  56. Теорія міжнародних відносин: Термінологічний словник / М. П. Гетьманчук, О. С. Івахів, О. В. Кукарцев, З. Й. Куньч, Л. О. Кучма, Р. Я. Пасічний, Ю. Я. Тишкун, Я. Б. Турчин; за заг. ред. М. П. Гетьманчука; передм. - Л. О. Кучма; покажчик терм. - Ю. Я. Тишкун. - Львів: Тріа да Плюс, 2011. - 318 с.
  57. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії: навч. посіб. / О. Г. Топчієв. - Одеса: Астропринт, 2001. - 560 с.
  58. Трохимчук С. В. Політична географія світу: навч. посіб./С. В. Трохимчук, О. В. Федунь. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2007. - 422 с.
  59. Туристичне країнознавство: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О. О. Вишневська, А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідоров; Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. - Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. - 594 с.
  60. Україна у сучасному геополітичному просторі: теоретичний і прикладний аспекти: моногр. / За ред. Ф. М. Рудича. - К.: МАУП, 2002. - 488 с.
  61. Хонин В. Н. Теория международных отношений. Общая часть / В. Н. Хонин - К.: Академ-Пресс, 2005. - 456 с. - (Серия «европейский университет»)
  62. Цимбалістий В. Ф. Теорія міжнародних відносин: навч. посіб. - 2-ге вид., доп. та випр. / В. Ф. Цимбалістий. - Львів: Новий світ-2000, 2005. - 324 с.
  63. Цыганков П. А. Теория международных отношений / П. А. Цыганков. - М.: Гардарики, 2004. - 590 с.

64. Шепелев М. А. Теорія міжнародних відносин: підруч. / М. А. Шепелев. - К.: Вища шк., 2004. - 622 с.
65. Юрківський В. М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: підруч. / В. М. Юрківський. - К.: Либідь, 2000. - 416 с.
66. Яценко Б. П. Політична географія / Б. Л. Яценко. - К.: НАНУ, 2005. - 132 с.
67. Яценко Б. П. Країнознавство: основи теорії: навч. посіб. / Б. П. Яценко, В. К. Бабарицька. - К.: Либідь, 2009. - 312 с.

Додаткова (Ресурси Internet)

1. <http://www.worldbank.org> – офіційний сайт Всесвітнього банку (World Development Report).
2. <http://www.wto.org> – офіційний сайт Всесвітньої Торгівельної Організації (World Trade Organization).
3. <http://epp.eurostat.ec.europa.eu> – сайт інформації Європейського Союзу (статистика по регіонам світу – Eurostat regional yearbook 2010)
4. <http://www.unido.org> – офіційний сайт Комісії ООН по промислому розвитку (ЮНИДО).
5. <http://www.bp.com> – сайт корпорації British Petroleum (статистика по енергетиці – Statistical Review of World Energy).
6. <https://www.oica.net> – сайт ОІСА (статистика по автомобілебудуванні – International Organization of Motor Vehicle Manufacturers)
7. <http://www.fao.org> – сайт ФАО (статистика по сільському господарству – Food and Agricultural Organization of the United Nations).
8. <http://money.cnn.com> – сайт компанії CNN (рейтинг ТНК по країнам і галузям - World's Largest Corporations)
9. <http://www.world-gazetteer.com> – сайт регіональної статистики (площі і чисельність населення адміністративних одиниць и міст країн)
10. <https://www.cia.gov> – сайт ЦРУ США (статистика по країнах World Factbook)
11. <http://www.oecd.org> – сайт ОЭСР (статистика по країнах –Organisation for Economic Co-operation and Development, Statistics)
12. <http://www.statistik-portal.de> – сайт статистичної інформації по землях ФРГ (Federal Statistical Office and the statistical Offices of the Län-der)
13. <http://www.chinasourcingblog.org> – сайт статистичної інформації по Китаю (The China Compass 2010)
14. <http://www.insee.fr/fr/regions> – сайт статистичної інформації по Італії (National Institute of Statistics and Economic Studies)
15. <http://factfinder2.census.gov> – сайт статистичної інформації по США (National Institute of Statistics and Economic Studies)

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Об'єкт, предмет, завдання та концепції країнознавства
2. Регіональні відмінності країн Азії.
3. Основні риси структури і географії галузей промисловості Німеччини. Головні промислові райони.
4. Економіко-географічне районування Польщі.
5. Країни НІК в міжнародному географічному поділі праці.
6. Економічні райони ФРН: особливості формування і розвитку
7. Галузева структура і розміщення сільського господарства Індії. Проблеми зеленої революції.
8. Типологія країн, що розвиваються, їх географія.
9. Характеристика природно-ресурсного потенціалу країн Пн. Африки. Екологічні проблеми.
10. Загальна характеристика господарства країн Латинської Америки. Проблеми економічної інтеграції.
11. Внутрішні економіко-географічні відомості Японії; регіональна політика.
12. Економічна інтеграція АСЕАН і її географічні аспекти (на прикладі країн Європейської Співдружності).
13. Країни Перської затоки. Оцінка їх природно-ресурсного потенціалу.
14. Регіональні відмінності країн Африки.
15. Внутрішні економіко-географічні відмінності Великобританії, особливості регіональної політики.
16. Загальна характеристика господарства країн Африки. Проблеми багатокладності економіки.
17. Особливості структури і географії розміщення господарства країн Бенілюксу.
18. Економічна інтеграція розвинутих країн і її географічні аспекти (на прикладі країн Європейської Співдружності).
19. Скандинавські країни: проблеми економічного розвитку і розміщення господарства. Їх участь в міжнародному географічному поділі праці.
20. Основні риси структури і географії розміщення промисловості Японії. Формування промислового поясу.
21. Типологія країн світу за рівнем соціально-економічного розвитку.
22. Головні риси розвитку і розміщення господарства Канади.
23. Соціально-економічна характеристика Балканських країн.
24. Характеристика природно-ресурсного потенціалу країн Південно-Західної Азії. Екологічні проблеми.
25. Господарська оцінка природних умов і ресурсів Індії. Екологічні проблеми.
26. Основні риси структури і географії промисловості РФ. Екологічні проблеми.
27. Типологія країн за площею.
28. Класифікація монархій за престолонаслідуванням.

29. Ресурсний потенціал країн Пн. Америки. Екологічні проблеми.
30. Соціально-економічна економічна характеристика Єгипту. Економічні проблеми.
31. Основні риси структури і географія галузей промисловості Франції: внутрішні відмінності.
32. Монархії, їх типи. Географія розміщення монархій.
33. Господарська оцінка природних умов і ресурсів країн Латинської Америки. Екологічні проблеми
34. Соціально-економічна характеристика країн Західної Африки.
35. Типологія економічного розвитку високорозвинутих країн світу. Характеристика однієї на вибір.
36. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу країн нового зарубіжжя (Центральної Азії).
37. Розвиток промисловості і її вплив на навколишнє середовище.
38. Соціально-економічна характеристика Андських країн.
39. Основні риси формування економічних районів США і принципи економічного районування. Характеристика одного її економічних районів.
40. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу країн Південної Африки. Екологічні проблеми.
41. Основні риси географії промисловості Великобританії. Головні промислові райони.
42. Населення Китаю: особливості демографії, етнічний склад і розміщення.
43. Розпад світової соціалістичної системи і зміна політичної карти Європи, Азії.
44. Господарська оцінка природних умов і ресурсів країн Закавказзя. Екологічні проблеми.
45. Країни «Великої сімки» у міжнародному географічному поділі праці.
46. Особливості післявоєнного розвитку господарства Японії.
47. Монархії, їх типи. Сучасне розміщення монархій.
48. Господарська оцінка КНР. Екологічні проблеми.
49. Основні риси розвитку і розміщення господарства Польщі. Економічні проблеми.
50. Країни, що розвиваються у міжнародному географічному поділі праці.
51. Основні риси розвитку і розміщення господарства Австралії.
52. Вплив НТР на галузеву структуру промисловості та їх територіальну організацію.
53. Регіональна економічна інтеграція. Види та форми економічної інтеграції.
54. Характеристика природно-ресурсного потенціалу країн Східної Азії. Екологічні проблеми.
55. Соціально-економічна характеристика ПАР.
56. Основні риси розвитку і розміщення господарства Іспанії.

57. Типологія країн за рівнем соціально-економічного розвитку.
58. Характеристика політико і економіко-географічного положення країн Південно-Західної Азії.
58. Природно-ресурсний потенціал США. Екологічні проблеми.
59. Внутрішні економіко-географічні відмінності Італії. Державне регулювання регіонального розвитку.
60. Історія розвитку Європейського Союзу. Шенгенська угода. Країни. Шенгенської Угоди.
61. Найважливіші райони економічної географії Бразилії.
62. Типологія країн за рівнем сільськогосподарського розвитку.
63. Оцінка природно-ресурсного потенціалу РФ. Екологічні проблеми.
64. Проблеми міжнародних конфліктів і їх географії.
65. Характеристика природно-ресурсного потенціалу країн Південно-Східної Азії. Екологічні проблеми.
66. Географія сільського господарства США: головні сільськогосподарські райони.
67. Загальна характеристика господарства Індії: роль держави в створенні незалежної економіки.
68. Класифікація країн за формою територіально-державного устрою. Географія розміщення країн.
69. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу країн постсоціалістичного простору (Європ. част.), екологічні проблеми.
70. Транспорт і навколишнє середовище. Вплив НТР на транспортний комплекс.
71. Характеристика природно-ресурсного потенціалу країн Південної Азії. Екологічні проблеми.
72. Структура промислового комплексу США, галузі спеціалізації, центри.
73. Характеристика природно-ресурсного потенціалу країн Південної Азії.
74. Порівняльна характеристика сільського господарства Італії, Франції та Німеччини.
75. Основні риси структури і географія галузей промисловості Росії: внутрішні відмінності.

